

Womhaj Bóh!

Czytło 49.
6. dezybtra.

Lětnik 6.
1896.

Szerbiske njedželiske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihiczišcjetni w Budyšcinje a šu tam dostać ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

2. njedžela adventa.

Łut. 21, 25—36.

My woczałujemy na teho Šnješa.

Wulzy a maći woczałuja na hodowny šwjedžen, njedoczałiwje njewješta czała na tón džen, hdžež budže se šwojim nawoženju na pšczo sjednocžena; połny nadžije ratať na žně woczałuje. Haj nihto drje njeje, kotryž w pšchichodže njepytať, šchtož jemu něczišchi czaš hišcže njepošćizuje! Zadyń cžłowjeť tať wot něczišcheho czała wšchón špokojeny njeje, šo njeby se šwojimi myšlemi, pšchecžemi a nadžijemi w bližšim abo dalšim pšchichodže pšcheywał. Duž je tež našče kšesćijanške žiwjenje wšebje adventške žiwjenje, t. r. žiwjenje woczałowanja.

1. Ša cžo my woczałujemy? My prajimy š japošchtołom: my woczałujemy na teho Šnješa. Šchecšćijan na to czała, šo jeho luby Šnješ a šbóžniť widomnje šašo pšchindže, šo šo wón šašo šjewi pšched wšchitkim šwětom. Šadžija kšesćijanškeje wšbady je džen teho Šnješa, to je džen jeho krašneho šašopšchindženja. Šotom šu šwony wušwoniťe, hdnyž trubny šudneho dnja ludy šhromadža pšched trónom cžłowškeho šyna; dopředomali šu potom jeho škuzobnižy a pošli, hdnyž hłóš šyna Šožeho žiwnych a mornyh wola, — šlónčžo, měšacžł a hwěšdy šu potom wuškuziťe, wone móža šo šhubicž pšched jašnosčžu teho Šnješa, — šemja budže šaržecž a morjo a žołmy budža šchumicž, wšchitto dyrbi hromadže padnyčž, hdnyž budžemy

widžecž cžłowškeho šyna pšchincž w mřócžakžy š wulkej možu a krašnosčžu. My woczałujemy na teho Šnješa. — Š prawom žyrkej wo tym dnju praji: „džen teho hněwa, džen połny štróželow!“ pšchetož šchto móže šwěť bóle nastřožicž, hacž šo tón šašo pšchindže, do kotrehož wěriť njeje, kotrehož je haniť, kotrehož je pšchecšćehať w jeho wěryžnych. Šchetož wón šašo pšchindže šudžicž, kiž šu jeho šazpili, šo by jich přecž wěť kaž plubi a a wjecženje dawať na tych, kiž Šoha nješku pošnali a jeho ewangeliju nješku poškuziňni byli. Džiw njeje, šo budže šo, kaž tón Šnješ praji, ludžom šeznucž pšched štrachotu a woczałowanjom tych wězow, kiž na šemju pšchincž dyrbja. Šle tola kaž cžisčže hinať budže wěryžej wškadže, kotrež šo nicžo šbóžnišče, štrošchtnišče štačž njemóže, hacž šo tón šašo pšchindže, kiž je jejna wěra, luboščž a nadžija byť. Šón dže šašo pšchindže, šo by dobnęče tych šwojicž dokonjať a jich wumóhť wot wšchitkeho hubjenštwy, wot wšchitkich njepšchecželow, wot hrěcha a šmjercže. Šo budže tón džen, na kotrymž budže šmjercž cžisčže šanicžena š tym. šo mowwi horještanu; to budže tón džen, na kotrymž budže Šhryštuš tu štejecž jaťo tón Šnješ wšcheho štworženja a budža jeho wěryžy dobnęwajo nad šwětom wyšćacž — džen wumóženja a wyšćanja — to je tón džen teho Šnješa, na kotryž my woczałujemy.

2. Šať dołho mamy hišcže czałacž? Šnješ je nam šašajať, šo bychmy se šwojej mudrošcžu špytali czaš a hodžinu jeho pšchichoda šebi wulicžecž, ale wón je naš tež šašowacž chęně pšched wopacžnej šechernošcžu. My

dyrbimy tež na to fedžbowacž, ſchtož naſ čaſ wuczi. A ſchto móhl to prěcž, ſo, hdyž my naſch čaſ w ſwětłe Božeho ſłowa wobhladamy, ſu tu hižo ſnamjenja teho kónza a ſo móže džen jeho pichichoda bližſchi bycž, hacž ſebi jich wjele myſli. Semſy, czělnje ſmyſleni budža ludžo na kónzu tych dnjow, praji tón Knjeſ Math. 24, a Łuf. 17. Pſchirunaj ſ tym hibanje naſcheho čaſa, kotryž jenož ſa ſwětlym ſbožom běha. Wotpad wot wěry, ſaprěwanje ſjewjeneje prawdy, wiſhanje na ſamjednikach, budža, praji japoſchtoł 1 Tim. 4., poſledne čaſy woſnamjenjecž. Wobhladaſ ſebi na to naſch čaſ! Dale žałoſne pſchibjeranje hrěcha a bjeſbóžnoſće, kaž je to Pawoł 2 Tim. 3 prjedy prajił, njeje to hižo ſ wjetſcheho dźela pſchichło? Smějemy hiſchće dołho na ſudnika čakać? Ale wſchaf naſche čaſy maja tež ſwoje ſwětłe bofi. S njerjadom ſrawi wſcheńza. Wěra, kotraž je w jich wjele ſažo wotucžila, žiwe ſwědczenje wo Chryſtuſu, ſkutkowaza ſmilna luboſcž w zyrkwi, roſchěrjenje ewangelija bjeſ ludami — to wſchitko dopomni na Knjeſowe pſchirunanje, po kotrymž figowz zyrkwje ſo ſažo puła a lětni čaſ Božeho kraleſtwa je bliſki. Njerjad a wſcheńza, woboje ſrawi na džen tych žnjow, teho ſuda. My woczafujemy teho Knjeſa.

3. Schto dyrbimy činić, hacž wón pſchińdže? Kał dyrbimy čaſ woczafowanja nałožicž? Wutrobu ſwobodnu a njewobczěženu, woczi wotewrjenej — a woboje, ſo bychmy w modlenju woſtali. Wutrobu njewobczěženu! Ale ach! kał wjele je, ſchtož wutrobu wobczěžuje! Žěcž a picž niž jenož, ale ſo ſmy podaczi žadoſczam a ſtaroſczam, ſo my wiſhamy na ſtworjenju a ſemſkim kuble. A tola praji tón Knjeſ: Hladajće ſo, ſo waſche wutroby njebychu wobczěžene byle. My hiſchće pſchewjele drugeho ſe ſobu wołoko noſnym meſto teho ſo bychmy ſo ſa to jene ſtarali, ſchtož je nuſne. Kał wjele ma ſcheſczijan činić, ſo by ſo ſnutſkownje wukwobodžik wot ſemſkeho a ſwobodny wot wſchitkich ſwjaſkow na ſwojeho Knjeſa čakał! — Duž wachuježe kóždy čaſ t. r. woczi měježe wotewrjenej! wotewrjenej horje k njebjeſam w nadžiji na teho wumožnika wobrocženej, wotewrjenej ſami na ſo, ſo njebychu hñem, ſamiſcž, žadoſcž, hordoſcž a roſpróſchenje teho ſwěta naſ wot wotwſkjeneho kónza wotwjedle; woczi wotewrjenej tež ſa to, ſchtož je wołoko naſ Wjele ſtračotow a ſpytowanjow naſ wobdawa.

„Džerž ſo ducho hotowy,
Stań wſmi twoje brónje,
Huſto ſo nětk ſhoni,
So tež tych
Wěrjazych
Satan druhdy ſpyta
A jich ſawjeſcž pyta.“

Tón Knjeſ je nam to tał rjenje na wutrobu položik, ſo bychmy ſo modlili, ſo bychmy doſtojni byli čěkuncž temu wſchitkemu, ſchtož ſo podacž budže a wobſtać pſched człowim ſynom. Ale kał wjele wěrjazych je, kiž dženſki džen na to ſwoje próſtwny ſkoži? A luby ſcheſczijano, ſluſcheſch ty do nič? — My woczafujemy teho Knjeſa! Ach ſo by wón naſ wachowazych a ſo modlazych namakał! To budž naſcha nutrna próſtwa!

Samjen!

Šdže maſch twoin bibliju?

„Schto mi na to wotmolwiſch, mače“, džeſche Lipjanſki duchowny knjeſ Směrnny ſwojej mandželſkej ſa wobjedom, „dženſ mamy tu ſ Boha rjany ſlónčny džen po wulkim rózku, duž měł ja myſle, tole rjane popoľnjo dońcž do Wuſchiz pohladacž, ſchto tam mój mół ſakub čini? Sa dołhu ſhwilu njeſſym žanoh' ſluſchanoł' ſłowcžka wo nim ſhonił. Žako bě wón wóndano pſchichol naſ wopytać, je mje tu doma njenadeſchol.“

Wjſche wſcheho je dženſa jeho nanowny ſmjertny džen, duž ſym ſebi hižo wjazny, hacž junu „na njoh' pomyſlił.“

„Tał tam jeno w Božim mjenje k njemu dońdž“, wotmolwi jemu jeho mandželſka, „wſchako je dženſa wonka na wětſje duſchnje; to budže ſa tebe ſtrowe. Do ſwjateho wječora pał budžeſch tu tola ſažo domoj wrócženy, ſo móhloj ſebi wobaj hromadže ſwoju wječornu modlitwu ſepěwacž.“

„A wječeri, da-li Bóh, tu ſažo budu. — Džeča ſo čzi ſobu ſa mnu dońcž k nim pohladacž?“

„Chyžo drje ko mi by, ja pał čze njechala ſadžeržecž. Ssnano budže ſprawniſche, hdyž tu doma woſtanu. Praj jeno wſchěm wote muje „wjele dobreho“ a hladaj ſo, ſo ſo na wětſje nje-naſymniſch.“

S tym ſtažeſchtaj wot wobjeda a wuſpěwajchtaj ſwoju džaſnu modlitwu. Ža luba žonka pſchinježe jemu hiſchće ſchaltu czopleho kſoſeja, dale czople woľnjane rubiſchto wołoko ſchije, wón pał wſa ſebi ſwój kſi do horſchće a naſtaji ſo pſchidi do Wuſchiz. Wón džeſche Pětrachež ſakuba, ſwojeho móta wopytać. Tón bě rodženy ſ kubleſchta pódla Lipjanſkeje ſary. Žeho nan, duſchny pobožny muž, bě knjeſa duchowneho ſtajny dobry pſchecžel a ſwěrnny ſuſod byl; duž bě ſebi jeho pſched 32 lětami ſa knótra wuproſyl, bórny po tym ſo bě knjeſej duchownemu jeho jenićki ſynt je ſmjercžu woteſchol.

Duž bě tónle ſakub, kaž byl ſe ſwojim knótram do jena ſroſčeny a bě ſpochi ſ nim ſtowaſcheny woſtał, tež tehdy, jako bě něſchto lět we Wuſchizach wotrocžka činił a ſo pſched něſchto lětami do jeneho tamniſkeho kubla ſaženil. ſakub bě dobry hoſpodač, duſchny, ponižny człowjek, a runjež bě hiſchće mlody, plačeſche tola wjele w ſwojej něčziſchej wſy; ale tež ſobu w ſwojim domje, — tola wo tym bórny daſche ſhonił.

Duchowny Směrnny, kiž bě po ſwojim pučžu duzy w czerſtwnym wětſje dale a dale ſtupał, bě popoľnju do tſjóch w ſakubowym dworje. Ale lědy bě do dwora jaſtupnył, wuhlada pſched durjemi ſanje ſapſchchnjene ſtejo a w nich ſakubowu žonu Marju je jeju ſyntom ſankom ſedžo. Marja tam ſedžo na ſwojeho mandželſkeho čakaſche, dofelž chynchu něhdže do ſuſodneje wſy dojčcž. ſakub pał mějeſche hiſchće na dworje a w bróžni to a tamne ſwojim ludžom kaſacž, ſchtož dyrbjachu jemu docžinić, hdyž tu doma pódla nich njebě.

ſank knjeſa Směrneho přeni wopytny a wuſkoczi ſe ſanjow, ſo by jeho powital. Tež Marja chynche ſ ſhwatkom je ſanjow ſkocžicž, ſo móhla teho lubeho hoſeža do jſtwny dowjeječ. Runjež běchu ſo dawno na to wjeſelili, raſ něhdže po ſněny na ſanjach dojčcž, praji wona je ſprawnej wutrobu: „To bě tola derje, knježe, ſo mějeſche mój muž hiſchće něſchto w bróžni dokonjecž a kaſacž, hewał budžichmy pſche wſchě hory byli a wy budžijſche ſebi tón pučž podarmo ſežinili byli. Mój muž pał budžijſche měł ſ teho žałoſne pomjerſanje. — ſanko, doběhni ruče nanaj prajicž, ſo je tu knjeſ knótr ſ Wuſchiz ſem k nam pſchichol.“

ſakub hnydom ſ ſankom ſem pſchihna, a ſo wulzy na tym ſwjeſeli, ſo móžeſche ſwojeho lubowaneho knótra powitać.

„Ale tón jim hnydom poča: „Lubi, ſkoczi ludžo, — naprjed wam wſchěm „wjele dobreho“ wot mojeje knjenje, — nětkle pał mi tu jemu luboſcž wopokažeže a jedžeže boženje na ſanjach, hdžež běſche ſebi ſamyſlili ſjěcž. Wěječe běchtaj ſantej ſlubiloj, ſ nim něhdže dojčcž, duž dyrbtaj jemu waju date ſłowo džeržecž. Ža njecham na tym wina bycž, ſo dyrbjał tón wo ſwoje wjeſelcžko pſchicž. Tajki rjany džen, kaſkiž dženſa ſ Boha mamy, to ſym ſebi hižo doma wo jſtwe doprajił, duž ſym ſo na wětr wupodał — tajki ſnano ſa žyłu ſymu žadny drugi wjazny njeſmějemy. Duž jeno činiče, ſo wotjedžeče, ja waſ na tym ſadžewacž njecham, ale wrócžu ſo duzy ſažo domoj.“

„Kaž ſo ſamo roſhmi, njechajſche ta domjaza hoſpoſa ničo wo tym ſluſchecž a poča ſo hižo ſwój koſmaty kožuch ſlěcacž, ſo bu ſank mjeſ tym trochu myſlaty, ſchto nětk ſ jeho ſankanjom budže a ſo drje najſkerje ſ njeho ničo njebudže. Duž ſakub,

kiž bē žebi žwoju wēž khetije pšchemyšlil, pšhecželnje praji: „Pošluchaježe, wišē žłowa žu tehle podarmo; nētke rēka: jchtož jechzešch, dokoniej rucze. Knjes kmōtr njech žo khwilu so mnu do jstwy požnyje, powotwočnje tam a wostanje tu so mnu žamym. Ty pak, Žanko, pojedžešch khwilu s maczerju na žanjach. Konjej dyrbitaj tak khwilu na wētr wujēč, dokelž staj tu na wišē tji dny w konjemzu staloj. Takle to sežinmy. Ža jeno chzu dōncēž pohonežej rjez, so dyrbi žo rucze šwoblekač, wōj pak mōžetaj do žanjow šlēsež.“

Žank žebi to njeda wot nana dwōjzy prajiež a žawyšta, jako bē tole nanowe rošžudjenje jažlyšchal. Pohonež bē bōrny hotowy a Žakub žwojej žonje nēšchto mjesežo do wucha jašchepny: „Dojedžtaj do Wušchiz a pšchiwjestaj kmotru žobu žem t nam. Ša dobru hodžinu mōžetaj tu jažo s njej byčž. Wječžor dam wobeju domoj domjesež. Praj jej jeno, so dyrbi tak dobra byčž a s wamaj žobu t nam pšchiječž.“

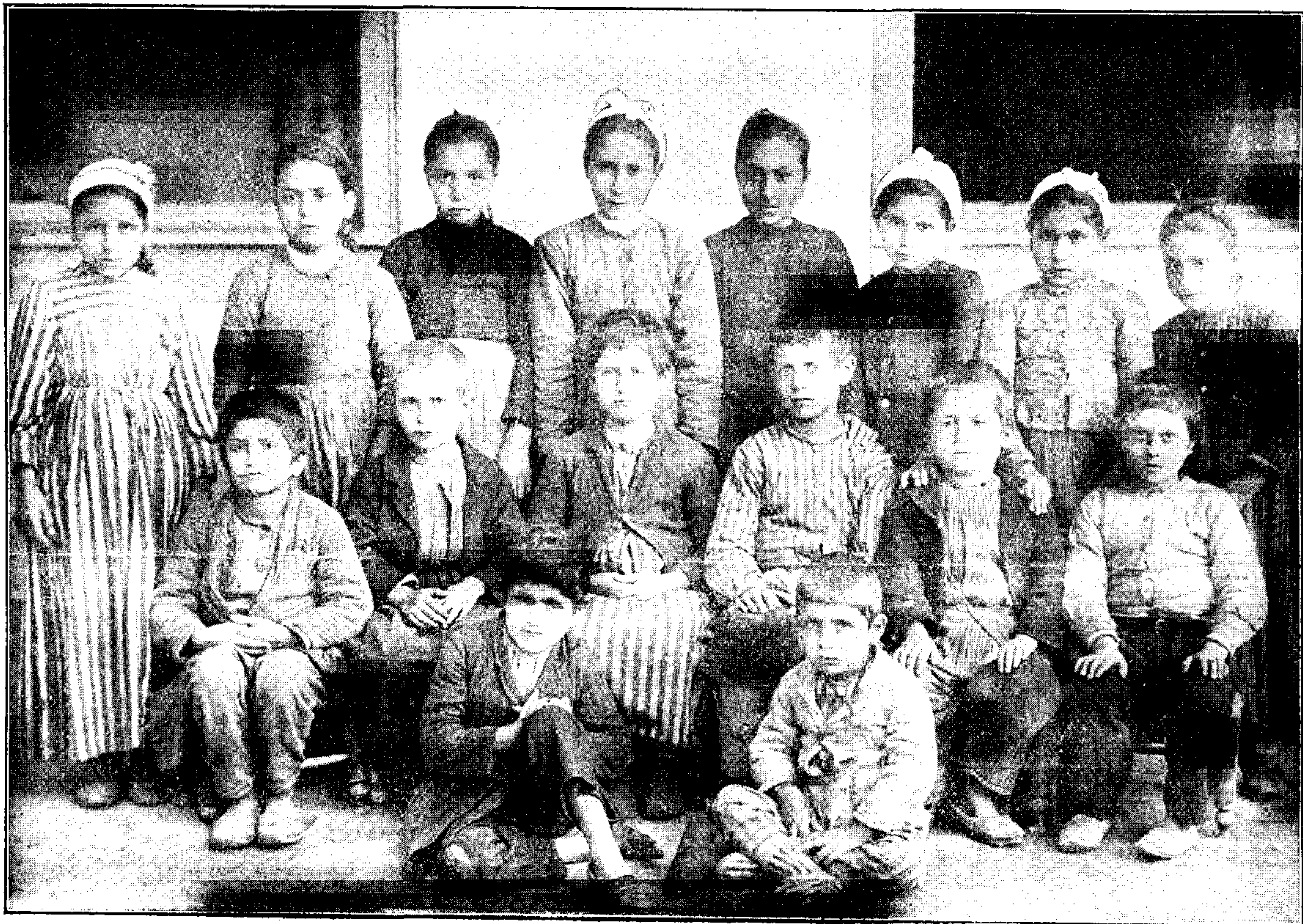
Žako bē Žank jažlyšchal, so jich cžēr do Wušchiz dže, chžysche hnydom šajustkuež, ale jcho nan jemu hubu šatynny, a nēt k jē-džešchtaj macž a Žank s dwora, so klincaže na konjomaj klinkach.

naju šawostala. Ale ja žym ju se žamožom khwilu na wētr pošlkal. Wona wišchal mi lēdy hdy se jstwy wupšchindže. A wišche wišeho je mi runje prawe a lube, s wami khwilku žam pobyečž. Ža wišchal chžych žo waž nēčžoho dla wo dobru radu woprašchecž, jchtož žym dožhu khwilu na myšli mēl, a bēch žebi hižo domyšlil, w tychle dnjach ras t wam do Lipja dodōncēž.“

(Požracžowanie.)

Armeniske žyroty.

My mōžemy w pšchichodnych cžiškach našcheho žopjena našchim lubym Šerbam wobrašy wobohich armeniskich žyrotow podacž. Woprawdže wutroba mohla žo cžłowjekej pušnyčž, hdyž žlyšchi, na lajke wašchuje žu tute wbohe džēčži žwojich šarschich šhubili. Šaj, wone žu hušto pšchihladowacž dyrbjale, tak žu njecžłowžy Turkojo a Kurdojo nara šabili abo jaškōli a macž wumozowali a ju ša šchłowinu žwojich njecžištych žadoščow wotwjedli. Ale tōn šbōžnik, tōn pšhecžel tych džēčži a žyrotow njeje na te dušche tutych malnych šabul, kiž buchu jemu w kšchecžijanške kšchecženizy

Armeniske žyroty s Marjovana, Amasije a Žile do evangeliske žyrotownje w Bruža pšchijate.

a bē jich klinot hišchēžo khetru khwilu žlyšchecž. Žakub pak w dworje stejo ša nimaj hladasche.

Ma to jaždže wōn se žwojim knjesom kmōtrom do jstwy, žuže jemu žwōj wutyšany štol bliže t cžoplym kšachlam, wja s role kšanu s kšosejom, nēšchto pječžwa tu tež bē, a takle tam taj dwaj ša blidom žedžo žwōj kšosej pijeschtaj a pōdla žigaru kurjo pachaschtaj.

Knjesej Šmērnemu žo tam pšchi Žakubje lubjesche, Žakubej pak bē s woczow wuhladačž, tak žo wōn wješelesche, so bē joh jcho kmōtr pšchischol wopytačž, a se wišeho, jchtož jemu poškieži, bē pošnacž, so žo s njeho jcho džēčžaza lubošč pšhecžiwu žwojemu kmōtrej žwēčžesche, kaž wonka na wētrje te jažne pruhi s Božeho žłonežka.

„Žakubje“, praji knjes Šmērny, „mi bē wo prawdže wo twoju cžesež cžinicž, kajtuž mašch jako hošpodar pšhecžiwu mandželstej a žwojemu džēčžu, hewak budžich njesamōhl pšchiwšacž, so ty mi t luboščži doma šawosta.“

„Ale luby knjes kmōtije“, padže jemu Žakub do rēče, „tak jeno mōžecže žebi na to pomyšlicž, so budžich ja runje tule khwilu jamōhl s dwora wujēčž. Tež moja mandželsta je jeno toh' hōlza dla wotžal šjēla. Wēšče budžishe tu wona najradšcho žobu pola

pšchiješene; wōn je kšchecžijanške wutroby šahoril w žmilnej luboščži a te žyroty žu, kaž daloko je to mōžno byko a to mōžno budže, w žyrotownjach, totrež kšchecžijanška žmilna luboščž se žwojimi darami šastaruje a šdžerži, wukšhowanje namakale a žo tam woczahnu.

Mašch dženžnišchi wobras pošafuje nam armeniske žyroty s Marjovana, Amasije a Žile, totrež žu žo do evangeliske žyrotownje w Bruža pšchijeli.

Bojerški cžekanz.

(Požracžowanie.)

Šhēžkar wijesche s žłowu. „Šsym pola wišchitkich burow pobyl. Čažny žu tež pšchehubjene, žnē žo njejšu radžile. Š wotkel chžyl dha tež pjenjesh dostacž? A t temu je Njekwašil nješmilny a njeda žo wuprošhēčž. Ani wo džen, ani wo hodžinu njecha pšchiswoleny cžaj podlēžšchicž.“

„Dōndž tola hišchēže ras t njemu, prošch jcho hišchēže ras!“ napominasche Šaŋža.

„To mi mōžno njeje, tež pšchi najlēpschej woli niz. To mi moje cžucže njedowoli. Wutroba žo mi pina, hdyž šary lichownik

se swojim mólczkim schěrnym wóczkom na ni je pohladnje, kaž by prajicž chyzł: „Tebje mam nětko sawěcže w swojej hyczi. Ty dyrbišć so tu šachmjatacž.“

„Wostaj so trudnych myšlow, Bohumilo! wój, a powjeczer, ty so tola hlódnny! Esnano dostanjesh pichi polnym žoldku rosumnišchu myšl; nabyčeny cžlowjek myšli stajnje rosumnišcho hacž hlódnny!“

Khěžkar Bohumil Hanczo hynny so ja blido, njerěcšesche pak ani płowcžka, wotkra žebi pomalku pomastu, pomaja ju se schmalzom a šapocža skónczuje runje tak pomalku wjeczerjecž. Gusto dosčž pak sabu dale kušacž, hladajšesche psches blido, kaž njemohł myšl wo tym wotbucž, jšto wšcho w pschichodže šhubi.

„Alle mužo! njemyšl žebi tola stajnje takle“, napominajšesche žona starošcžiwje.

„Šaj wšchał, ty wšchał mašch stajnje prawo“, praji wón stanywšchi a jstwu pschecrocžiwšchi, „wšchako mamy hišcže polnej dwě njedželi cžaba, prjedy hacž mamy płacžicž. Šacž do teho cžaba móže so nam hišcže wjele rady nadeńcž.“

Wón nowiny do ruki wsja a šapocža cžitacž, so by jemu so wjeczor minyl. Šalle pojdže džěchu Hancžez ludžo lehnucž.

Hancžez Handrij, kotryž hižo pol lěta w khěžorskej cželnej gardže we Winje šlužesche, běšche na dowolenju domoj do wšy pschichol. Wjěšnjenje so jemu malo njedžiwachu, hdyž w swojej nowej blinkotatej monterunzy po wšy khodžesche. Wón běšche dolhi, rjenje šrosčeny pachol i pěčnym mjeswoczom, kotrež běšche hišcže porjensšene je schěro-módrumaj woczomaj a pěčnej bro-džicžku pod nošom. Džeuša pak šdasche so někak šrudny byčž. Wón džě běšche hižo šhonil, kajle nješbože jeho staršchimaj hrosy, a jako pěčny hyn běšche žebi stajnje na to myšlil, kał mohł hročaze nješbože wotwobrocžicž.

Šako jenicžki hyn běšche swojimaj staršchimaj šwěrnje pomhał w mlynzy a na polach, doniž jeho do wojakow nješbchu wsali. Šeho bratšja a šotry běchu hižo dawno šemrěli a dokelž nan jenicžkeho šyna, kotrehož běšche jemu Bóh wukhował, jara nufnje doma k pomozy trjebasche, běšche pola wójnšeho ministerštwja prošyl, so bychu jeho i wojakow domoj póšłali; tola wójnški minister nješbšesche do teho šwolicž mohł, dokelž běšche nimale wěšte, so dyrbi wójško bóršy na wójnu wuczahnyčž.

(Šotracžowanje.)

Wšchelate i bliska a i dalota.

Naschim lubym cžitarjam je wěcže šajimawo šlyšecž, so šmēja wot noweho lěta natwarjaze wuloženja Božeho šłowa w naschim „Šomhaj Bóh“ wot šwojich lubych šerbškich dušchow paštyrjow; pschetož tucži šu so lubošcžiwje k temu na pošlednej hlownej konferenzy w Budyščinje šjednocžili, so chzedža wšchitzy porjadu psches žyke lěto šwojim lubym Šserbam tajke duchowne natwarjaze šłowa k njedželštemu cžitanju pošlicžecž.

Provinzialne towarštwjo sa šnutsšowne mišionštwjo měješche šwoju lětušchu hlownu šhromadžišnu šchtwórtk 26. novembra popoldnju w šali Budyškeho gymnasija. Džiwajo na to, šchtož so w nej pschecželam šnutsšowneho mišionštwja pošlicži, dyrbimy wobzarowacž, so šhromadžišna bohaticžo wopytana nješbšesche. Šnjes hamšiki hejtman Šempel jako pschedšyda towarštwja wšchitšich pschitomych pschecželuje witašesche. Šnjes šarať D. Šmišch měješche na to modlitwu, w kotrežž so Bohu nutrnje džakowasche sa dotalne bohate žohnowanje, kotrež je na škutšowanje šnutsšowneho mišionštwja položil, wo dalishe hnadne wóženje a wobarnowanje Boha prošcho. Šnjes konsistorialny radžicžel šwobodny šnjes i Šrent i Wjajonžy lětny pschehladał wo škutšowanju hlowneho towarštwja a tež wšchitšich poboczennyh towarštwow a wustawow šnutsšowneho mišionštwja poda. Šdyž běšche šnjes škulški radžicžel Rabiz lětno šlicžbowanje pschednjesh, i kotrehož bē pošnacž, kał wjele dobroty je towarštwjo šažo w šandženym lěcže cžiniło, a hdyž běšche so to šlicžbowanje sa prawe pošnało, nam šnjes duchowny šnutsšowneho mišionštwja w Draždžanach Weidauer krašny hnujazy pschednošch džeržesche wo tej myšli: „Šnutsšowne mišionštwjo w nufny nascheho cžaba.“ Na wulku nufny nascheho cžaba pošajujo widžesche wón šorjeń štaženja w tym, so je nasche šchescžijanške domjaze žiwjenje nakažene a i došom wón šredł wuhojenja nascheho šhoreho ludoweho žiwjenja w tym pošna, so dyrbimy šažo šche-

šcžijanški dom twaricž, so by i njeho wodynch šchescžijanškeho žiwjenja a šmyšlenja wušchol do nascheho luda. Wošebje šajimaze bēšche, kał šrěcžiwny pschednošchē žyke polo škutšowanja šnutsšowneho mišionštwja pod tule hlownu myšl šarijadowa. Šdždy pošluchať dyrbi wušnacž, so bēchu to krašne šłowa, kotrež wutrobu hřejachu a šahorjachu k šmilnemu škutkeju na wobohich šabludžennyh šynach a džowfach nascheho luda. Duž je nam ta powjeseč jara šwješelaza, so so šonle pschednošchē w bližichim cžahu wotcžišcžicži a my chzemy šon potom lubym Šserbam w naschim šopjenu w šerbškim pscheložku podacž, so by šdždy šažo nowy powuczazy rošhladał wo šwjatym a nufnym škutku šnutsšowneho mišionštwja. Pschetož to je wěšta wěž, so je polo šnutsšowneho mišionštwja wjele mjenje bjes ludom šnate, hacž džělo šwonšowneho mišionštwja. A to tež žadny džiw njeje, pschetož šwonšowne mišionštwjo ma jeno škutšowanje „ewangelijou předowacž pošanam“ — ale šnutsšowne ma wšchelate pucže khodžicž do wšchelateje nufny a bludow nascheho luda, ma džělacž na džěcžoch, na mlodych, na šhorych, na wopilzach atd. — Wšy pschejemy naschemu provinzialnemu towarštwju so by tak dale je žohnowanjom škutšowalo, kał hacž dotal! To chyzł Bóh hnadnje špožcžicž!

Tajny škulški radžicžel Bornemann so 1. haprleje pschichodneho lěta na wotpočinku poda. Na jeho měšto štupi dotalny wotriješny škulški inspektor ša krašny Draždžanški wotriješ, šnjes škulški radžicžel Šrüllich do ministerštwja a šmēja jako tajny škulški radžicžel nahladowarštwjo nade wšchitšimi šeminarami w Šakškej. Wšchitzy pschecželjo šchule so wěcže wješela, so je so šonle doštošny we wučerštwje nashonjeny muž do tehole wažneho pošmolanja pošwolał. A my jeho w Šserbach tež derje šnajemy, pschetož wón běšche wot lěta 1874 wjazy lět je škulškim wotriješnym inspektorom w Lubiju a my šmy jeho w tym cžahu tež jako pschecžela naschich šerbškich škulow šejnali, kiž šerbškej rěcži w šerbškich škulach šwoje prawo wostaji. Duž je tež wulka nadžija, kotraž naš pschi jeho pschestupjenju do wažneho pošwolanja inspektora šakškich šeminarow napjelnuje, so wón tež w tutym naschemu šerbštemu ludeju wopokajanyh šmyšlenju ša to škutkuje, so by so pschi pschijecžu wuczomzow do Budyškeho šeminara na poštrebnosče naschich šerbškich škulow kēžbowalo, so nješy stajnje a pschezo na šerbškich wučerjach pošrachowalo.

Khěžorstwowy šejm w Šarlinje je w pošlednim cžahu wo nowych poštajenjach ša wušudženski porjad jednal. Wažna wěž w tymle wuradžanju bēšche, so je so wobšamnyło, so dyrbi šwědł wot nětka šalle pschishacž, hdyž je šwoje šwědcženje psched šudništwom wotpožožil. To je wěcže jara dobre a budže nadžijomnje mnohim wopacžnym pschisham wobaracž. Šdyž je cžlowjek šwoje šwědcženje wotpožožil a žebi hišcže junšrocž wšchitko rošpomni, šchtož je wuprajil, wón na to džiwa, hacž móže tež wšchitko ša šwojej pschishahu šastacž a wón móže škónczuje wušnacž, so na to abo druhe, šchtož je so jemu bjes praweho pschemyšlenja w loškofnyšlnošcži pschi woprašchowanju wušnyło, hišcže wuporjedžicž abo dowujajnicž; ale kajka je to wěž, hdyž dyrbi šwědł přjedy hacž je šłowcžka pošcžal hižo ša to pschishacž, šchtož ma wuprajicž. Nješ je to bojšcž abo pscheshwatanosč a prawe nješrošymjenje, so wón šłowcžka hinał wupraji — a wón dyrbi šam žebi pošokowacž, so njeje cžišcže wěrnosč rěčal, runjež je na to pschishahal. To je wěcže šdobne a prawe žadanje, so dyrbi cžlowjek přjedy, hacž pschishaha, wjedžecž, na cžo šwoju pschishahu wotpožožil.

Něšchto k rošpominanju.

Dobra rada!

„D dušcha, njemidžišć ty žanu cžer, dha jeno wěš!“

„Šaj, hdy bych ja jeno wěricž móhl!“

„Ach daj so šesufej! Šola njeho pytaj ššhow.“

„A modl so, dha šmješech mēr!“

„Šaj hdy bych so modlicž móhl!“

„Ab, dha šdychuj jenož cžěšne štworjenje a płakaj jenož!“

„A njenam'šajch w wěrije, modlitwje a płakanju“

Šwojeho šwěrneho šbožnika cžer,

Duž cžakaj jenož! Wón pošha; to wēr!

Šrnst Šelaf.